

ného důvodu zmatečnosti čís. 9 a) §u 281 tr. ř. bude doličeno, nemůže býti řeči. S hlediska tohoto důvodu zmatečnosti uvádí stížnost, že výrokem nalézacího soudu, že jednání obžalovaných nezakládá skutkové povahy přečinu řetězového obchodu, porušen byl zákon v ustanovení §u 11 čís. 4 lichevního zákona, neboť skutková povaha tohoto přečinu prý nevyžaduje, by jednání bylo způsobilé, stupňovati cenu předmětu potřeby; stačí prý, vsunuli-li se obžalovaní neoprávněně jako zbytečný mezičlánek mezi výrobce, za kterého zde sluší pokládati neznámého zloděje tabáku, a spotřebitele. Ani v tomto směru není zmateční stížnost odůvodněna. Ustanovení §u 11 čís. 4 zákona o válečné lichvě staví řetězový obchod na roveň jiným pletichám, jež jsou způsobilé, stupňovati cenu předmětu potřeby. Vyžaduje se tedy dle doslovu zákona také ke skutkové povaze přečinu řetězového obchodu, aby bylo jednání pachatelovo způsobilým, stupňovati cenu předmětu. Touto cenou míní zákon buď cenu, utvořenou na základě hospodářsky oprávněných nákladů výrobních, rozmnoženou o přiměřený zisk, nebo cenu tržní, jde-li o zboží, při kterém jest tato cena výsledkem řádného obchodování a volné soutěže, nebo konečně cenu státem na určité předměty stanovenou. Vsune-li se zbytečný mezičlánek mezi výrobce a spotřebitele, bývá s tím ovšem z pravidla spojeno nebezpečí, že zboží dostane se do rukou spotřebitelů zatíženo hospodářsky neoprávněnými zisky těchto zbytečných překupníků, a jest tudíž zpravidla takové jednání způsobilé, stupňovati cenu předmětu. Bylo-li však zboží nabyto za cenu nižší, než je cena státem stanovená, nebo cena, za kterou lze zboží obdržeti v řádném obchodě, jak to zpravidla bývá, pochází-li zboží z krádeže, jako v tomto případě, a nezvýší-li se cena ziskem jednotlivých prodávajících nad cenu shora zmíněnou, není jednání těchto osob způsobilým, stupňovati cenu předmětu, a nezakládá skutkové podstaty §u 11 čís. 4 zákona o válečné lichvě. Tak jest tomu i v tomto případě, kde obžalovaní prodávali tabák za ceny značně nižší, než byly ceny státem stanovené.

Čís. 1113.

Význam napotomního narovnání při zločinu podvodu. Nelze tu užití obdoby §u 187 tr. zák.

(Rozh. ze dne 12. února 1923, Kr II 31/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu ve Znojmě ze dne 21. listopadu 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodu dle §§ 197, 200, 201 a) tr. zák.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost dovozuje s hlediska čís. 9 písm. a) §u 281 tr. ř., že činnosti obžalovaného nedostává se podvodného úmyslu dle §u 199, správně 197 tr. zák., a že narovnáním mezi obžalovaným a lesním S-em o vybraném obnosu vznikl poměr civilněprávní. Smysl prvé námitky není

zcela jasným. Stížnost naráží jí asi na obhajobu, obžalovaným před soudem nalézacím uplatňovanou, že obžalovaný chtěl paděláním a předložením potvrzenek dosáti pouze zálohy, t. j. že zamýšlel dodatečně vykonati práce, za něž takto vymohl odměnu předem. Než nalézací soud dospěl, uváživ tuto obhajobu a ostatní výsledky hlavního přelíčení, ku zjištění, že potvrzenky byly obžalovaným padělané v úmyslu, by jimi na velkostatku vylákal peníze, že obžalovaný předložením potvrzenek uvedl S-a v omyl, aby ho přiměl k jednání, jímž velkostatek měl býti poškozen, a že obžalovaný při tom nemyslel na poskytnutí nějaké zálohy, nýbrž že mu šlo o vylákání peněz. Těmito zjištěními je zlý úmysl, §em 197 tr. zák. předpokládáný, poškoditi někoho na majetku uváděním jeho neb jiné osoby lstivým předstíráním v omyl, úplně opodstatněn. Stížnosti není dovoleno, by námitkou, obmezující se na větu, že tu není podvodného úmyslu, brala pod rouškou provedení hmotněprávního důvodu zmatečnosti ono skutkové zjištění v pochybnost a odpor. Další věta stížnosti, že u obžalovaného není náležitostí podvodu po stránce objektivní, poukazuje se na zjištění nalézacího soudu, že obžalovanému následkem omylu, který v osobě S-ově vyvolal, bylo na škodu velkostatku vyplaceno kromě zálohy 550 Kč dalších 850 Kč, kdežto mu za vykonané práce příslušelo pouze 528 Kč, tedy částka, jež byla menší než původní záloha, takže celé další platy staly se na úkor velkostatku. Trestní povaha zjištěného činu nebyla pozdějším narovnáním změněna v civilní bezprávi. Zločin podvodu byl dokonán, jakmile lesní S. byl padělanými potvrzenkami uveden v omyl, pro něž předsevzal výplaty obžalovanému, tedy činy, kterými dle úmyslu obžalovaného velkostatek měl býti poškozen. Narovnání může proto přijíti v úvahu jen buď jako poznatek, zda byl tu již v době činu poškozujícího úmysl bezprávný, nebo jako smlouva o náhradě způsobené škody. Nalézací soud uvažuje o něm v obou směrech. Nepříčí se zásadám logického myšlení, dospěl-li v onom směru ku přesvědčení, že obžalovaný již předem peníze vylákal, nehodlaje vykonati to, zač byl předem odměněn, ze skutečnosti, že obžalovaný během tří měsíců po onom narovnání zjednal si pracemi jen nepatrnou náhradu (co do části 120 Kč) a pak vůbec zmizel a do práce nepřišel. V druhém směru pak jest narovnání pro posouzení viny obžalovaného bez významu, ježto zákon pro obor podvodu neobsahuje ustanovení, obdobného §§ 187 a 188 tr. zák., nehledě k tomu, že nebyla ujednána určitá doba pro náhradu škody a že obžalovaný narovnání nedostál.

Čís. 1114.

Pro skutkovou podstatu přečinu dle prvního odstavce §u 303 tr. zák. jest lhostejno, že kazatel vybočil z mezí svého kazatelského úkonu způsobem, spadajícím pod druhý odstavec téhož §u.

(Rozh. ze dne 13. února 1923, Kr I 1227/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl v neveřejném zasedání zmatečnou stížnost obžalovaného do rozsudku krajského jakožto